

Gol kommune
v/Elin Tangen

Dato: 24. mars 2023
Sider: 7

Gebyrutvikling Gol kommune

1. Generelt om selvkost: VAR områder 2023

Gol kommune har utarbeidet etterkalkyle og budsjetter for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)".

Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen hvert år utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostkalkylen avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
+ Kalkulatorisk rentekostnad
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad
= Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
= Selvkostresultat*

* Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

Driftsregnskapet:

+ Direkte driftsutgifter
- **Andre inntekter enn gebyrinntekter**

= Resultat før gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal tilskudd og annen fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente som er lik for alle kommuner. Kalkylerenten er årgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2022 var denne lik 3,536 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Selvkostforskriften har regler for hvordan relevante administrasjonsutgifter kan inngå i gebyrgrunnlaget. Siden kommunen ikke har lov til å tjene penger på tjenestene må eventuelle overskudd settes av til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2022 i sin helhet være disponert innen 2027.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylene som gir grunnlaget for gebyrsatsene. Generelt har kommunen et mål om mest mulig stabile gebyrer, men flere av elementene i gebyrbudsjettet er vanskelige å forutse nøyaktig, blant annet den framtidige kalkylerenten, strømkostnadene og utvikling i brukerantall. Resultatet for 2022 var ikke kjent ved budsjettarbeidet høsten 2022. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle. Nedenfor vises VAR områdene samlet for 2022, samt hvert enkelt område for seg. Avslutningsvis vises også gebyrutviklingen for en normalhusholdning på VAR-områdene i en periode fra 2014 til 2034.

1.1 VAR Samlet 2022

VAR, vann, avløp og renovasjon gikk samtlige i underskudd i 2022. Underskuddet var på totalt 3,35 millioner kroner. Se tabellen nedenfor for å se resultatene på det enkelte området.

2022	Vann	Avløp	Renovasjon	Føiling	Slamtømming
Etterkalkyle selvkost					
Gebyrinntekter	5 370 388	9 892 172	14 249 468	856 227	1 380 090
Øvrige driftsinntekter	197 365	5 521	4 107	0	616
Driftsinntekter	5 567 753	9 897 693	14 253 575	856 227	1 380 706
Direkte driftsutgifter	3 600 995	7 411 004	14 182 749	856 227	1 340 217
Avskrivningskostnad	1 822 524	1 598 398	115 775	0	1 001
Kalkulatorisk rente (3,54 %)	943 457	2 998 280	85 988	0	80 395
Indirekte netto driftsutgifter	101 320	175 807	19 284	0	36 890
Sjåblongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	5 066	8 790	964	0	1 845
Driftskostnader	6 473 362	12 192 280	14 404 761	856 227	1 460 348
+/- Korrigering av tidligere års feil i kalkyle	0	0	0	0	0
Foreløpig resultat	-905 609	-2 294 587	-151 186	0	-79 642
+ Subsidiert	0	0	0	0	0
Resultat	-905 609	-2 294 587	-151 186	-0	-79 642
Selvkostfond 01.01	412 507	2 756 286	506 262	0	1 539 515
+ Avsetning til selvkostfond	0	0	0	0	0
- Bruk av selvkostfond	-412 507	-2 294 587	-151 186	0	-79 642
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (3,54 %)	0	56 895	15 229	0	53 030
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	0	518 594	370 305	0	1 512 903
Fremførbart underskudd 01.01	0	0	0	0	0
- Underskudd til fremføring	-493 102	0	0	0	0
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (3,54 %)	-1 425	0	0	0	0
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	-494 527	0	0	0	0
Gebyrinntekter	5 370 388	9 892 172	14 249 468	856 227	1 380 090
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiert og fond	6 275 997	12 186 759	14 400 654	856 227	1 459 732
Finansiell dekningsgrad (%)	86 %	81 %	99 %	100 %	95 %

1.2 Vann

Gebyrområdet vann gikk bedre enn budsjettert for 2022. Kommunen planla et underskudd på 1,1 million, men endte opp med et underskudd på 905 tusen kroner. Det er enkelte avvik på prognosene, særlig på lønn og varekjøp. Strømutgiftene har økt betydelig for kommunen, mens noen stillinger stod ubesatt i perioden.

Den kalkulatoriske rentekostnaden har økt fra ca. 1,94% i 2021 til 3,536% 2022. Rentekostnaden kommunen må belaste selvkostkalkylen med er dermed betydelig høyere enn forventet.

Kommunestyret har vedtatt en ekstraordinær subsidiert på 1.000.000kr i 2023.

Vann	2022 Budsjett-kalkyle	2022 Etterkalkyle selvkost	2023 Prognose	2024 Budsjett	2025 Økonomiplan	2026 Økonomiplan	2027 Økonomiplan
16400 Kommunale årsgebyr	5 059 257	5 206 354	7 303 131	9 042 014	9 123 250	9 208 307	9 314 876
16401 Tilknyningsavgift	370 000	164 034	350 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Gebyrinntekter	5 429 257	5 370 388	7 653 131	9 092 014	9 173 250	9 258 307	9 364 876
16*** Øvige salgsinntekter	0	192 272	0	0	0	0	0
17*** Refusjoner	0	5 093	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	5 429 257	5 567 753	7 653 131	9 092 014	9 173 250	9 258 307	9 364 876
10*** Lønn	2 205 090	1 498 793	2 035 000	1 995 000	2 074 800	2 157 792	2 244 104
11*** Varer og tjenester	922 800	1 551 422	2 284 000	2 340 000	2 433 600	2 530 944	2 632 182
12*** Varer og tjenester	820 267	550 778	802 000	684 080	711 443	739 901	769 497
14*** Overføringsutgifter	0	2	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	3 948 157	3 600 995	5 121 000	5 019 080	5 219 843	5 428 637	5 645 782
Avskrivningskostnad	1 822 524	1 822 524	1 769 341	1 738 456	1 686 521	1 641 522	1 452 323
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	0	263 250	586 125	785 744	801 897
Kalkulatorisk rente	600 249	943 457	995 519	925 363	856 864	790 303	728 426
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	11 250	0	150 600	492 735	769 205	851 348	832 518
Direkte kapitalkostnader	2 434 023	2 765 981	2 915 460	3 419 804	3 898 715	4 068 916	3 815 164
Indirekte driftsutgifter (netto)	165 988	101 320	172 628	179 533	186 714	194 183	201 950
Sjablommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	8 299	5 066	8 631	8 977	9 336	9 709	10 097
Indirekte kostnader	174 288	106 386	181 259	188 509	196 050	203 892	212 047
Driftskostnader	6 556 467	6 473 362	8 217 719	8 627 394	9 314 608	9 701 445	9 672 994
Subsidiering fra kommunestyret, vedtak 2022			1 000 000				
+/- Andre inntekter og kostnader	0	0	1 000 000	0	0	0	0
Resultat	-1 127 211	-905 609	435 412	464 621	-141 358	-443 137	-308 118
Selvkostgrad (%)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	846 485	412 507	-494 527	-70 188	400 918	272 769	-168 320
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 127 211	-905 609	435 412	464 621	-141 358	-443 137	-308 118
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	6 365	-1 425	-11 073	6 485	13 210	2 048	-12 895
Selvkostfond 31.12	-274 361	-494 527	-70 188	400 918	272 769	-168 320	-489 333

1.3 Avløp

Gebyrområdet avløp har et dårligere resultat enn budsjettet. Dette skyldes hovedsakelig økte driftsutgifter og rentekostnader. Kommunen planla med et underskudd på 1 million, mens selvkostkalkylen endte med et underskudd på 2,3 millioner kroner. Underskuddet skyldes hovedsakelig økte strømutfgifter og økt kalkulatorisk rente.

Kommunestyret har vedtatt en ekstraordinær subsidiering på 2.000.000 kroner i 2023.

Avløp	2022 Budsjett-kalkyle	2022 Etterkalkyle selvkost	2023 Prognose	2024 Budsjett	2025 Økonomiplan	2026 Økonomiplan	2027 Økonomiplan
16400 Kommunale årsgebyr	8 846 089	9 063 167	17 443 208	19 508 969	21 043 436	21 790 946	22 144 087
16401 Tilknyningsavgift	500 000	474 573	370 000	200 000	200 000	200 000	200 000
16200 Avgiftsfritt salg av varer og tjenester	0	354 432					
Gebyrinntekter	9 346 089	9 892 172	17 813 208	19 708 969	21 243 436	21 990 946	22 344 087
16*** Øvige salgsinntekter	200 000	0	0	0	0	0	0
17*** Refusjoner	0	5 521	0	0	0	0	0
14*** Overføringsutgifter	0	3	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	6 580 062	7 411 004	11 591 000	11 520 000	11 980 800	12 460 032	12 958 433
Avskrivningskostnad	1 646 618	1 598 398	1 430 311	3 466 290	3 432 944	3 410 831	3 388 286
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	0	348 189	1 073 377	1 160 053	1 168 130
Kalkulatorisk rente	1 027 891	2 998 280	4 298 884	4 200 952	4 062 968	3 926 090	3 790 086
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	1 080 356	0	278 551	1 130 289	1 751 349	1 782 483	1 742 380
Direkte kapitalkostnader	3 754 866	4 596 678	6 007 747	9 145 720	10 320 637	10 279 558	10 089 862
Indirekte driftsutgifter (netto)	236 509	175 807	245 969	255 008	266 040	276 882	287 749
Sjablommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	11 825	8 790	12 238	12 790	13 302	13 834	14 387
Indirekte kostnader	248 334	184 598	258 268	268 598	279 342	290 516	302 136
Driftskostnader	10 583 262	12 192 280	17 857 014	20 934 319	22 580 779	23 030 105	23 350 452
Subsidiering fra kommunestyret, vedtak 2022			2 000 000				
+/- Andre inntekter og kostnader	0	0	2 000 000	0	0	0	0
Resultat	-1 037 193	-2 294 587	1 956 194	-1 225 350	-1 337 343	-1 039 160	-1 006 365
Selvkostgrad (%)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	3 068 717	2 756 286	518 594	2 534 656	1 386 186	77 543	-979 298
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 037 193	-2 294 587	1 956 194	-1 225 350	-1 337 343	-1 039 160	-1 006 365
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	57 378	56 895	59 868	76 879	28 701	-17 681	-59 299
Selvkostfond 31.12	2 088 902	518 594	2 534 656	1 386 186	77 543	-979 298	-2 044 962

1.4 Renovasjon

Gol kommune kjøper renovasjonstjenestene fra det interkommunale selskapet Hallingdal Renovasjon IKS. Kommunen har i tillegg til dette investert i returpunkter for hytter. Hallingdal Renovasjon står for ca. 97% av kostnadene ved innsamling og behandling av avfallet. Ved tidspunktet for årsoppgjøret, i februar 2022 var ikke etterkalkylen fra selskapet avklart. Dette vil påvirke fremtidige gebyrnivåer dersom det er et overskudd/underskudd fra Hallingdal Renovasjon IKS.

Renovasjon	2022 Budsjett-kalkyle	2022 Etterkalkyle selvkost	2023 Prognose	2024 Budsjett	2025 Økonomiplan	2026 Økonomiplan	2027 Økonomiplan
16400 Kommunale årsgebyr	13 846 607	14 249 468	16 466 000	17 896 277	19 094 802	19 804 266	20 576 979
17*** Refusjoner	0	4 107	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	13 846 607	14 253 575	16 466 000	17 896 277	19 094 802	19 804 266	20 576 979
10*** Lønn	283 000	157 689	284 000	329 789	342 981	356 700	370 968
11*** Varer og tjenester	14 000	16 071	31 000	32 240	33 530	34 871	36 266
12*** Varer og tjenester	90 000	82 871	102 000	106 080	110 323	114 736	119 326
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	13 384 881	13 926 119	15 400 000	17 278 800	17 969 952	18 688 750	19 436 300
14*** Overføringsutgifter	0	-1	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	13 771 881	14 182 749	15 817 000	17 746 909	18 456 786	19 195 057	19 962 860
Avskrivningskostnad	40 582	115 775	178 231	178 231	178 231	178 231	178 231
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	100 000	0	0	150 000	303 750	303 750	303 750
Kalkulatorisk rente	14 544	85 988	103 880	96 751	89 622	82 493	75 363
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	60 750	0	30 000	87 750	109 425	97 275	85 125
Direkte kapitalkostnader	215 876	201 763	312 111	512 732	681 027	661 748	642 469
Indirekte driftsutgifter (netto)	35 387	19 284	36 802	38 275	39 806	41 398	43 054
Sjåblommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	1 769	964	1 840	1 914	1 990	2 070	2 153
Indirekte kostnader	37 156	20 248	38 643	40 188	41 796	43 468	45 206
Driftskostnader	14 024 914	14 404 761	16 167 753	18 299 829	19 179 609	19 900 273	20 650 535
Resultat	-178 307	-151 186	298 247	-403 553	-84 807	-96 007	-73 556
Selvkostgrad (%)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	415 675	506 262	370 305	689 329	305 278	230 986	142 298
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-178 307	-151 186	298 247	-403 553	-84 807	-96 007	-73 556
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	7 347	15 229	20 777	19 502	10 515	7 319	4 221
Selvkostfond 31.12	244 715	370 305	689 329	305 278	230 986	142 298	72 962

1.5 Slamtømming

Gol kommune kjøper slamtjenestene fra det interkommunale selskapet Hallingdal Renovasjon IKS. Hallingdal Renovasjon står for ca. 77% av kostnadene ved innsamling og behandling av slammet. Ved tidspunktet for årsoppgjøret, i februar 2022 var ikke etterkalkylen fra selskapet avklart. Dette vil påvirke fremtidige gebyrnivåer dersom det er et overskudd/underskudd fra Hallingdal Renovasjon IKS.

Slamtømming	2022 Budsjett-kalkyle	2022 Etterkalkyle selvkost	2023 Prognose	2024 Budsjett	2025 Økonomiplan	2026 Økonomiplan	2027 Økonomiplan
16400 Kommunale årsgebyr	1 054 830	1 380 090	1 123 000	1 337 141	1 780 944	2 018 314	1 752 249
17*** Refusjoner	0	616	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	1 054 830	1 380 706	1 123 000	1 337 141	1 780 944	2 018 314	1 752 249
10*** Lønn	302 888	193 828	284 000	329 789	342 981	356 700	370 968
11*** Varer og tjenester	13 329	10 079	14 000	14 560	15 142	15 748	16 378
12*** Varer og tjenester	13 329	18 284	17 000	17 680	18 387	19 123	19 888
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	989 387	1 118 026	1 050 000	1 260 000	1 310 400	1 362 816	1 417 329
Direkte driftsutgifter	1 318 933	1 340 217	1 365 000	1 622 029	1 696 911	1 754 387	1 824 563
Avskrivningskostnad	1 001	1 001	1 001	89 597	89 597	89 597	89 597
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	0	10 061	10 061	10 061	10 061
Kalkulatorisk rente	2 385	80 395	141 494	139 682	136 098	132 514	128 931
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	55 894	0	8 049	15 896	15 494	15 091	14 689
Direkte kapitalkostnader	59 280	81 396	150 544	255 237	251 250	247 264	243 278
Indirekte driftsutgifter (netto)	41 061	36 890	42 703	44 411	46 188	48 035	49 957
Sjåblommessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	2 053	1 845	2 135	2 221	2 309	2 402	2 498
Indirekte kostnader	43 114	38 735	44 839	46 632	48 497	50 437	52 455
Driftskostnader	1 421 327	1 460 348	1 560 382	1 923 898	1 986 658	2 052 088	2 120 295
Resultat	-366 497	-79 642	-437 382	-586 757	-205 714	-33 774	-368 046
Selvkostgrad (%)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	1 105 524	1 539 515	1 512 903	1 127 289	573 888	387 015	368 046
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-366 497	-79 642	-437 382	-586 757	-205 714	-33 774	-368 046
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	20 751	53 030	51 768	33 356	18 841	14 805	7 361
Selvkostfond 31.12	759 778	1 512 903	1 127 289	573 888	387 015	368 046	7 361

1.6 Feiing

Gol kommune kjøper slamtjenestene fra det interkommunale selskapet Hallingdal Brann og Redning IKS (HBR). HBR står for 100% av kostnadene ved tjenesten.

Feiing	2022 Budsjett-kalkyle	2022 Etterkalkyle selvkost	2023 Prognose	2024 Budsjett	2025 Økonomiplan	2026 Økonomiplan	2027 Økonomiplan
16400 Kommunale årsgebyr	1 260 825	856 227	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825
Driftsinntekter	1 260 825	856 227	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenesteprod.	1 260 825	856 227	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825
Direkte driftsutgifter	1 260 825	856 227	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825
Direkte kapitalkostnader	0	0	0	0	0	0	0
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	0	0	0	0	0	0
Sjåblongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	0	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader	0	0	0	0	0	0	0
Driftskostnader	1 260 825	856 227	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	0	0		0	0	0	0
+/- Overstyring bruk av/avsetning til selvkostfond							
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	1 260 825	856 227	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825	1 260 825
Resultat	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostgrad (%)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	1	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	1	0	0	0	0	0	0

1.7 Gebyrutvikling VAR 2014-2024

Gebyrutviklingen i perioden 2014 til 2022 har vært svært stabil for Gol kommune. Fra 2023 har rammebetingelsene endret seg, noe som hovedsakelig skyldes

- 1) usikre kostnader på strøm,
- 2) økte myndighetskrav, noe som medfører krav om ytterligere investeringer på VA og
- 3) økte rentekostnader.

Effektene av dette ser vi av grafen nedenfor.

Det er viktig å presisere at Gol kommune ikke tjener penger på selvkosttjenestene, men det koster penger å levere trygt drikkevann, effektive brannforebyggende tjenester, og hygienisk og effektiv håndtering av avløpsvann, avfall og septikslam. Utgiftene til kommunen øker i takt med utgiftene ellers i samfunnet, i tillegg til at vi får skjerpede krav til både vannforsyningen og avløpsrensingen fra sentrale myndigheter de kommende årene som vil medføre dyre investeringer i årene framover. Kommunen har vedtatt full kostnadsdekning.

